

Engels til Gerson Trier i København London, 18. December 1889 [Udkast]

Først udgivet på russisk i *Bolsjevik* Nr. 21, 1932.

Oversat til dansk fra engelsk af Konstruktionskomitéen for den Røde Garde — København.

Kære Hr. Trier,

Mange tak for din interessante besked den 8.

Siden De spørger mig om min mening om de nylige dramatiske begivenheder i København som De blev offer for, så lad mig begynde med et punkt hvor jeg *ikke* er enig med Dem.

De afviser principielt enhver form for samarbejde, uanset hvor kortvarigt, med andre partier. Jeg er revolutionær nok til ikke at begrænse mine muligheder, selv denne, i situationer hvor det ville være mere til vores fordel, eller i hvert fald ikke skade os.

At proletariatet ikke kan erobre den politiske magt, hvilket alene vil åbne døren til det nye samfund, uden voldelig revolution er noget som vi begge er enige om. Hvis proletariatet en dag skal være stærkt nok til at vinde på den livsvigtige dag, er det livsnødvendigt—og Marx og jeg har gået ind for dette siden 1847—at det danner et Parti for sig selv, adskilt fra og i modstand til alle de andre, et der er bevidst om det selv som et klasseparti.

Dette betyder imidlertid ikke at dette Parti ikke en gang imellem kan benytte sig af andre partier for at opnå sine mål. Det betyder heller ikke at det ikke midlertidigt kan støtte andre partier for at støtte tiltag der enten umiddelbart er gavnlige for proletariatet, eller der betyder fremskridt i retningen af økonomisk udvikling eller politisk frihed. Jeg ville støtte enhver i Tyskland der virkelig kæmper for afskaffelsen af den førstefødtes arveret og andre feudale efterladenskaber, af bureaukratiet, protektionistisk told, og anti-socialistiske love og begrænsninger på forsamlingsfriheden og foreningsfriheden. Hvis vores tyske Fremskridtsparti eller jeres danske Venstre virkelig var radikale borgerlige partier og ikke blot en bunke ynkere der har det hele i munden og som kryber i skjul ved enhver trussel fra Bismarck eller Estrup, ville jeg på ingen måde *udelukke* en hvilken som helst form for midlertidigt samarbejde med dem med et specifikt mål i sigte. Når vores repræsentanter stemmer for et andet partis tiltag—som de ofte er nødt til—kunne selv dette beskrives som en form for samarbejde. Men jeg ville kun støtte dette hvis dets umiddelbare fordel for os selv eller for landets historiske udvikling i retning af økonomisk

og politisk revolution, var umiddelbart synlig og arbejdet værd. Og det går uden at sige det at Partiets proletariske klassekarakter ikke skal få stillet spørgsmål ved sig derved. Så langt, og ikke længere, er jeg villig til at gå. De vil finde denne holdning fastslået så tidligt som 1847 i det *Kommunistiske Manifest*; vi fulgte op på den i 1848 i Internationalen, overalt.

Udover spørgsmålet om moral—et spørgsmål som jeg ikke beskæftiger mig med her, og derfor ikke vil diskutere—ville jeg, som revolutionær, tillade ethvert tiltag, både det mest voldelige men også det der ville blive set som det mest moderate, der støttede vores formål.

En sådan holdning forlanger indsigt og karakter, men hvilken holdning gør ikke det? Den udsætter os for farerne ved korrumpation, eller således påstår anarkisterne og vores ven Morris. Javel, hvis arbejderklassen er en samling tumper og svæklinge og decideret bestikkelige slyngler, så må vi hellere pakke sammen med det samme, for i det tilfælde hører hverken proletariatet eller nogle af os andre hjemme i den politiske arena. Ligesom alle de andre partier vil proletariatet lære bedst af dets egne fejl, og ingen kan helt redde dem fra de fejl.

I min mening tager De derfor fejl når De opløfter et spørgsmål om taktik til et spørgsmål om princip. Og så langt som det bekymrer mig er det eneste spørgsmål vi står overfor i starten et taktisk et. Imidlertid kan en taktisk fejl, under visse omstændigheder, lede til et brud på principper.

Og her, så vidt som jeg kan dømme, har De ret i at kritisere Hovedbestyrelsens taktik. I årevis har den danske venstrefløj opført sig som en uværdig komedie af en opposition, og den bliver aldrig træt af at demonstrere sin impotens overfor verden som helhed. Den har for længst forbigået muligheden—hvis den da nogensinde havde en—for at hævne bruddet på Grundloven med våbenmagt; faktisk ser det ud til at en stigende del af venstrefløjen søger forsoning med Estrup. Et reelt proletarisk parti kunne ikke, eller sådan ser jeg det ihvertfald, samarbejde med et parti af den art uden på sigt at opgive sin klassekarakter som et arbejderparti. Dermed, såvidt De understreger bevægelsens klassekarakter som et argument mod denne opførsel, kan jeg erklære mig enig med Dem.

Med hensyn til de metoder som Hovedbestyrelsen har anvendt overfor Dem og Deres venner, så fandt en sådan øjeblikkelig udsmidelse af en opposition i Partiet i hvert fald sted i de hemmelige grupper i 1840-51; selve hemmeligholdelsen af disse organisationer gjorde dette uundgåeligt. Det skete også—ikke sjældent—blandt de engelske *Physical Force* chartister under O'Connors diktatur. Men chartisterne, der var et parti specifikt organiseret til at benytte sig af vold (som deres navn indebærer), var underlagt et diktatur, og udsmidelse var et værktøj for militær disciplin. På den anden side har jeg aldrig

hørt om så voldsomme tiltag i fredstid, bortset fra Lassalleanerne i J.B. von Schweitzers 'rigide opposition'; von Schweitzer var tvunget til at anvende dem på grund af hans suspekterede aftaler med Berlins politi, og var således blot med til at forårsage den Generelle Tyske Arbejderforenings opløsning. Det ville være meget usandsynligt for det at finde sted i nogle af de socialistiske arbejderpartier der i dag eksisterer, at behandle en opposition som Partiet har opfostret i sit eget hjem efter dansk model. Intet parti kan leve og trives med mindre moderate og ekstreme tendenser vokser op og kæmper imod hinanden i dets rækker, og et Parti der smider de ekstreme tendenser ud vil blot give dem mere styrke. Arbejderbevægelsen er afhængig af at nådesløst kritisere det eksisterende samfund, kritik er dens livskraft, så hvordan kan den selv undgå kritik eller forsøge at forbyde diskussion? Beder vi således andre om at give os ytringsfrihed bare så vi kan afskaffe den i vores egne rækker?

Hvis De skulle ønske at udgive *hele* dette brev, ville det være fint med mig.